

Un orgue per Canet

Xavier Dotras i Dotras

Associació «Un orgue per Canet»

An organ for Canet de Mar

Des de fa uns quants mesos, a Canet s'ha creat una nova associació denominada «Un orgue per Canet», que té la voluntat de dotar a l'església parroquial d'un orgue de majors capacitats que l'existent. Amb aquest article el seu president, Xavier Dotras, mostra la necessitat de la materialització d'aquest instrument, quines seran les seves característiques, i l'orguener que el realitzarà.

A few months ago, a new association called «An organ for Canet» was created with the aim of providing the Parish church with an organ of greater capacities than the one it currently has. In this article, its president, Xavier Dotras, explains the need to have this organ made and what its characteristics and who the organ maker will be.

Paraules clau: orgue, parròquia, Capella de música, Canet, orguener, Antoni González

Keywords: organ, Parish, Chapel of Music, Canet de Mar, organ maker, Antoni González

L'associació «Un orgue per Canet» s'ha creat al voltant d'un grup de canetencs engrescats amb la idea d'aconseguir un orgue nou per Canet, un instrument capaç de ser una referència dins el món musical del nostre país i un element per donar més rellevància a l'activitat cultural d'un poble que, ja de per si, es defineix com actiu en aquest àmbit.

Precisament Canet, abans de la guerra civil, gaudia de dos orgues importants: un a la parròquia, del segle XVII i renovat al XVIII, i un altre al Santuari, construït a finals del XIX. L'existència d'aquests instruments venia justificada per l'impuls cultural (i musical) d'aquelles èpoques, propiciat per la gent de mar (navegants adinerats, constructors de vaixells, mercaders, comerciants, etc.) que amb els seus diners subvencionaven el que per a ells era rellevant: la Capella Musical de la Parròquia de Canet.

La creació i desenvolupament d'aquesta capella, amb activitat continuada des del XVII fins el XIX, podríem dir que va ser un cas excepcional dins la comarca i l'entorn de Canet. Talment podríem dir que Canet, en aquells temps, destacava clarament com a poble emprenedor i, per tant, capaç de bastir amb la seva economia una infraestructura musical basada en bons músics, grans mestres de capella, un arxiu de qualitat i orgues de primera categoria. De tot aquest important segment de la nostra pròpia història musical només ens queda



Imatge de l'orgue actual de la parroquia. (Arxiu CEC)

aquest arxiu que, per sort, ha arribat intacte als nostres dies. Un cop estudiat, digitalitzat i catalogat, ha estat considerat pels grans experts en la matèria com un dels tres arxius musicals més importants de Catalunya, sobretot pel que fa al fons de música barroca.

Els dos orgues van desaparèixer durant la guerra civil. Van ser cremats tots dos. Més tard, a finals dels cinquanta, a la Parròquia s'instal·là un nou orgue, l'actual, d'un sol teclat i d'estructura i possibilitats molt reduïdes. Aquest instrument (traslladat del cor de l'església a una de les ales del creuer a començaments dels anys setanta), s'ha anat deteriorant i amb el temps han minvat encara més les seves possibilitats. Ha estat doncs en aquest precís moment que s'ha plantejat fer-hi una actuació quan ha sorgit la idea del projecte del nou orgue. S'ha cregut necessari doncs, dotar la parròquia (i de forma completament directa el poble de Canet) d'un nou orgue amb possibilitats per a poder interpretar no només l'acompanyament de la litúrgia sinó tot el repertori organístic des de l'edat mitjana fins els temps actuals. Hem cregut i valorat el fet de donar a Canet la possibilitat de crear un tàndem arxiu-orgue que impulsi la nostra vila a ser un centre musical de referència tant al nostre país com a l'estranger.

Canet ha d'apostar per la cultura i pel turisme cultural. Durant les últimes dècades hem pogut veure com les fonts de riquesa i d'ocupació tradicionals del nostre poble han anat caient. Així doncs cal trobar altres vies que desencallin la nostra pròpia solvència econòmica. La via cultural n'és una. No només la musical. Com tots sabem Canet té uns recursos culturals que, tractats amb intel·ligència poden tenir una projecció rellevant de cara a construir uns atractius per a un tipus de turista o visitant especialitzat i culte. Si incloem a aquesta via cultural el projecte de l'orgue fent tàndem amb l'arxiu, de ben segur que ajudarem a engrandir els actius necessaris per a aconseguir un projecte

seriós de poble, no només en l'àmbit cultural sinó també turístic. El nou instrument representarà un important moviment musical no només dins el poble sinó també a la comarca. La possibilitat de tenir un orgue en condicions a Canet obrirà les portes a poder fer tota mena d'activitats no únicament relacionades amb l'instrument en si, sinó també relacionades amb l'important arxiu musical ubicat a la mateixa seu: seminaris de música barroca (com ja s'havien fet anteriorment), cicles de concerts d'orgue, concerts de música de l'arxiu amb acompanyament de l'orgue, convenis amb l'Escola de Música de Canet perquè s'impartissin a la Parròquia classes i cursos d'orgue, classes magistrals, pràctiques d'organistes professionals i estudiants, enregistraments d'obres organístiques i corals, visites guiades i explicatives, tant de l'instrument (tècniques) com de la història de l'arxiu, etc.

Així doncs, després d'assessorar-nos, d'haver consultat aquí i allà, d'haver contrastat molts projectes diferents i, sobretot, després d'endinsar-nos dins aquest món meravellós i immens com és el món de l'orgue, podem dir que més o menys tenim clar el model d'instrument que volem per a Canet. D'entrada volem que sigui un instrument únic i que, a més de dignificar l'espai en què s'ubicarà, també volem que sigui una referència per a la comarca, per al país. Volem que aquest orgue suposi, com hem dit abans, un atractiu més pel nostre poble i un motiu més per a situar Canet dins del mapa de la cultura.

La construcció de l'orgue no serà un procés ràpid. Caldran uns dos anys per a la seva realització. Hem de tenir en compte que el procés de disseny i elaboració és exclusiu per al lloc on s'ha d'ubicar l'instrument. El projecte ja està fet, tot i així cal tenir en compte que a última hora es poden corregir o rectificar algunes de les característiques projectades.

L'orgue constarà de dos teclats manuals de 56 notes cadascun, de C (Do) a G''' (sol), i un teclat Pedaler de 30 notes de C (Do) a F' (fa). Els tiradors

Registració

Manual I			Manual II - Expressiu			Pedal		
1	Flautat (façana)	8'	8	Bordó	8'	16	Subbaix	16'
2	Flauta oberta	8'	9	Gamba	8'	17	Baix	8'
3	Bordonet	4'	10	Flauta		18	Contres	8'
4	Octava	4'		Xemeneia	4'	19	Cantus	4'
5	Quinzena	2'	11	Nasard 17 ^a	22/3'	20	Fagot	16'
6	Plens IVr.	11/3'	12	Quinzena	2'			
7	Trompeta	8'	13	Nasard 17 ^a	13/5'			
			14	Cimbalet IIIr.	1'			
			15	Oboè	8'			
			15a	Trèmol				

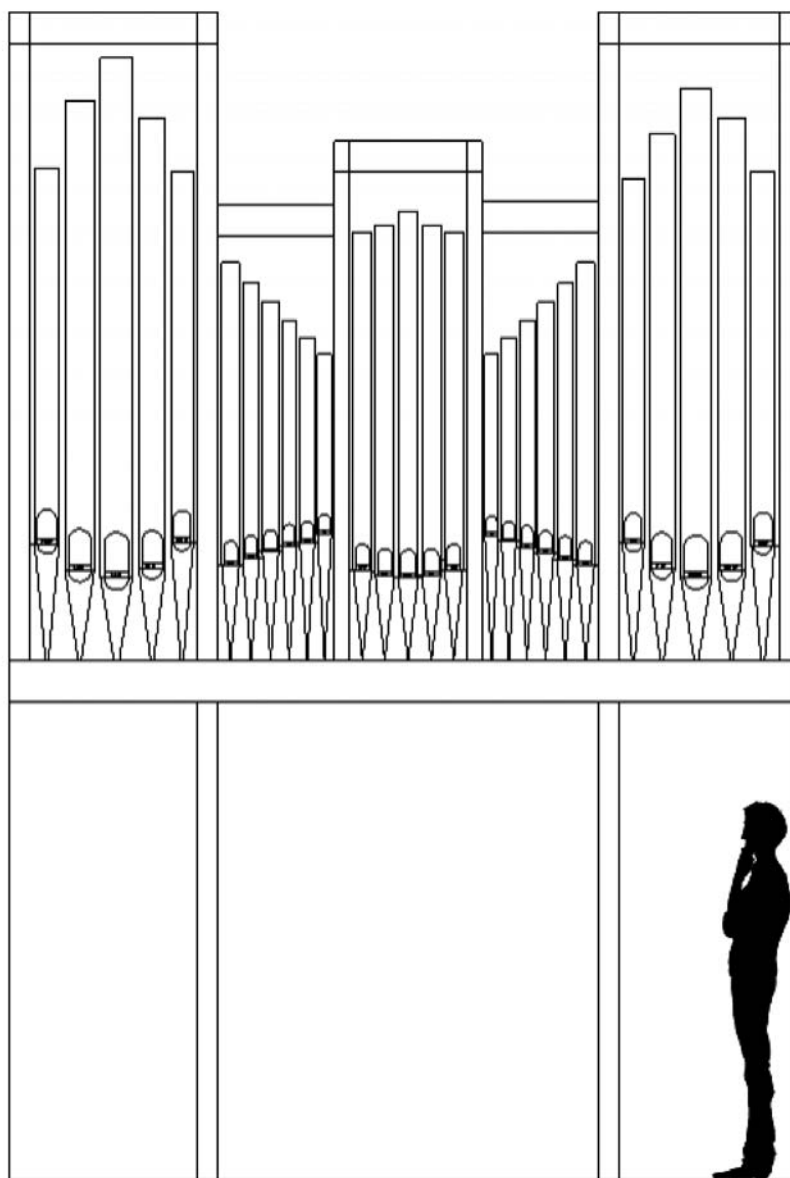
de registre estaran situats a banda i banda dels teclats. També disposarà dels acoblaments necessaris, II Man - I Man / II Man - Pedal / I Man - Pedal. La consola serà del tipus «finestra» integrada en el mateix moble, tot segons normes europees BDO d'orgueneria. Tot el moble de l'orgue serà de fusta massissa. No s'utilitzaran elements de baixa qualitat com aglomerats, contraplacats, plàstics...

L'harmonització d'aquest instrument es basarà en contrastos de timbres, suau per a les flautes i intens per a la piràmide dels principals (Plenum). Els tubs de fusta més greus, el Subbaix 16' del Pedal, seran de talla generosa perquè omplin la nau al màxim possible. Les característiques generals d'aquest instrument permetran la interpretació d'un vast repertori organístic, des de música antiga, romanticisme i fins als nostres dies. L'instrument estarà capacitat per a sonar com a solista, acompanyant corals, l'assemblea o inclús amb orquestra. Tindrà 1.180 tubs.

El disseny de la façana està dividit en cinc finestres, tubs grans als laterals i la resta al centre (Flautat 8' i Octava 4'). La disposició de les boques dels tubs a les finestres centrals combinen corbes suaus i línies rectes amb pujades i baixades. Les finestres laterals són corbes pronunciades. La part superior de les finestres és un esglaonat tipus «castell» i és visible el final de tots els tubs, sense gelosia.

L'orguener que portarà a terme el projecte serà Antoni González (www.organumbcn.com). El seu preu volta els 200.000€.

Per al finançament comptem amb tot tipus d'aportacions. A part de les que poden fer les empreses i les administracions també s'ha obert una subscripció per a particulars. Aquestes aportacions seran d'un mínim de 200€ i es farà un pla personalitzat per a cada un dels subscriptors, de manera que la persona interessada en lliurar aquesta quantitat podrà fer-ho abonant els 200€ de cop, o bé 20€ al més durant 10 mesos o bé 10€ al més durant 20 mesos. El nom de les persones i entitats que faran les aportacions quedarà gravat en una de



Croquis de la volumetria que es preveu que tingui el nou orgue.

les parts de l'orgue. (Si necessiteu més informació sobre com podeu fer les aportacions podeu escriure a: saverio@xavierdotras.com).

A més a més d'això, l'associació també vol engegar una campanya per a captar socis que paguin una petita quota, a fi i efecte de poder portar a terme l'activitat cultural que comportarà l'existència d'aquest orgue.

Ara només cal que a la nostra il·lusió s'hi uneixi la dels agents culturals del poble, la il·lusió de la gent que creu en el poder de la cultura i el coneixement, i així, entre tots, podrem bastir aquest meravellós instrument per a omplir de so i de música, una vegada més, els espais i la vida del nostre poble, i podrem fer que la seva veu pugui ressonar ben fort arreu del país. Necessitem no només el suport econòmic de tots els que creieu en aquest projecte sinó també que en feu ressò i que el vostre/nostre entusiasme serveixi de canal per a propagar aquest projecte ambiciós i interessant que està a punt de realitzar-se a la nostra vila.